

DEN NORSKE KIRKE

Tromsø kirkelige fellesråd

Kirkerådet
Post.kirkeradet@kirken.no

Deres ref.:	Vår ref.:	Vår saksbeh.:	Arkivkode:	Dato:
	12/00217-002	Kristin Meløe	008	21.05.2015

VEIVALG FOR FREMTIDIG KIRKEORDNING

Tromsø kirkelige fellesråd har i sak 23/15 behandlet Kirkerådets høringsdokument «Veivalg for fremtidig kirkeordning».

Etter behandlingen i fellesrådet er høringssvaret ikke helt konsistent på enkelte punkter, noe som skyldes at punktvis avstemming ble valgt som metode. Svaret på spm 9 står som følge av dette i motsetning til tredje strekpunkt i innledningen, og til svarene under spm 4, 11, 14, 15, 16 og 17.

Fellessrådets hørings svar følger vedlagt, sammen med en protokolltilførsel til spm 4.

Vennlig hilsen

Kristin Meløe
Kirkeverge

Høringssvar:

Tromsø kirkelige fellesråd (TKF) har i sin høringsuttalelse lagt følgende overordnede synspunkter til grunn:

- Soknet som kirkens grunnleggende enhet (jfr. Kirkelovens § 2) må styrkes
- Kirkestrukturen må forenkles, rasjonaliseres og effektiviseres for bedre ressursutnyttelse og styrking av lokal styring
- Det må bli én og samme arbeidsgiverlinje for alle tilsatte

1. Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: JA., jfr pkt 4.

Soknet er grunnenheten i Den norske kirke. Kirkestrukturen må bygge opp under og styrke soknets mulighet til å tilsette medarbeidere, ta ansvar for økonomiforvaltning, virksomhet og strategisk utvikling.

Soknet må også i framtida være en selvstendig juridisk enhet.

Så lenge store deler av kirkens økonomi kommer fra kommunen, er det av avgjørende betydning at det finnes ett organ på kommunenivå som står i dialog med og samspiller med kommunen.

Kommunereformen vil kunne få konsekvenser for den kirkelige inndelingen. Dersom det som følge av reformen blir større kommuner, bør kanskje både prostigrenser og soknegrenser justeres. Dette vil igjen ha konsekvenser for vurderingen av hvilke oppgaver som skal ligge på de ulike nivåene.

TKF slutter seg til Kirkerådets mindretalls syn slik det kommer til uttrykk i B: «*Et mindretall i Kirkerådet mener at oppgaver og myndighetsfordeling mellom de ulike nivå bør justeres slik at den lokale kirke styrkes.*»

2. Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar: Et betinget ja.

Ca 2/3 av kirkeøkonomien kommer fra kommunene, 1/3 fra staten. KOSTRA-tallene viser at det til dels er svært store forskjeller på i hvor stor grad kommunene i dag oppfyller forutsetningene i Kirkelovens (KL) § 15, også innenfor samme KOSTRA-gruppe. Dette betyr at det varierer med brukerbetaling, tjenesteoppfylling og servicenivå fra den ene kommunen til den andre når det gjelder kirkens virksomhet og gravferdsforvaltningen. Fordelen med et kommunalt finansieringsansvar er at det er nærhet mellom dem som yter tilskudd og dem som mottar det. Ulempen er store forskjeller i tjenestenivå alt etter hvor man bor (på alt fra vedlikehold av kirkebygg, gravferdsforvaltning, administrasjonsressurs og mulighet til å løse oppgaver).

DEN NORSKE KIRKE

Tromsø kirkelige fellestråd

3. Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for?

Svar: Staten bør ta ansvar for en del oppgaver som i dag er avhengig av kommunal finansiering. Særlig gjelder dette kirkebygg som har vernestatus og som dermed er omfattet av kulturvernlovgivningen. Disse kirkebyggene tilhører den nasjonale kulturarven og har funksjoner som går ut over den enkelte menighets behov for kirke.

TKF mener en framtidig finansiering må bygge på *statlig tilskudd kombinert med livssynsavgift som kreves inn over skatteseddelen*, slik det f.eks. er på Island og i Italia. TKF er avvisende til finansiering ved medlemsavgift, i og med at det der kan ligge en økonomisk motivasjon til ikke å være medlem av et tros- og livssynssamfunn. De som evt ikke er med i noe tros- og livssynssamfunn, bør ikke slippe livssynsavgiften, men kan velge å la avgiften tilfalle et humanitært eller allmennyttig formål. Tyskland og Sverige kan stå som eksempler på land hvor medlemsavgift har ført til at den i familien med lavest inntekt blir stående som kirkemedlem, mens de andre ikke er medlemmer.

I dag er også gravferdsforvaltningen drevet ved kommunale tilskudd og brukerbetaling. Dette fører til stor forskjellsbehandling kommunene i mellom, godt dokumentert i NOU 2:2014 «Lik og likskap». TKF mener at også en gravferdsavgift bør innkreves over skatteseddelen og tilfalle gravferdsmyndigheten.

4. Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar: Med fellestrådet (evt prostiråd e.l.) som arbeidsgiver for alle tilsatte i soknet, vil behovet for bispedømmeråd bli sterkt redusert. Lokalt, regionalt og nasjonalt nivå vil da være menighetsråd, fellestråd (e.l.) og kirkemøte.

TKF mener man ikke behøver et bispedømmeråd. Imidlertid ser TKF det ønskelige i å styrke og tydeliggjøre biskopens rolle i en framtidig ny kirkeordning. Bispedømmerådet vil evt kunne være biskopens råd med ansvar for strategisk arbeid i bispedømmet, faglig rådgiving for de ulike profesjonsgruppene og tilsettingsorgan for dem som ikke har soknet som arbeidssted.

Kirkemøtet – som i dag består av bispedømmerådene – bør uansett ha en annen og mer representativ sammensetning. Denne må reflektere bredden i den lokalkirkelige strukturen og ikke – som i dag – være frikoblet soknets organer.

5. Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en framtidig kirkeordning?

Svar: Soknet bør være så stort og folkerikt at det gir et reelt kirkedemokrati ved valg – flere sokn har i dag problemer med å få nok folk til å stå på valgliste. Soknet må også være så stort at det kan utgjøre et faglig miljø for de ansatte i soknet, og at det kan være en daglig leder. Imidlertid må ikke bare befolkningstetthet legges til grunn – også avstander og kommunestruktur må tas med i vurderingen når sokneinndeling skal fastsettes.

For fellestrådet er det lovfestet at det skal være en daglig leder. TKF mener at det også i soknet skal være en daglig leder. Mangel på daglig ledelse av soknets ansatte og frivillige fører til manglende koordinering, ressurslekkasje, uklare linjer for oppgaveløsning, dårlig

Adresse: Postboks 1046 9260 TROMSØ	Tlf/faks Tlf: 77605090 Faks: 77605089	E-post/Internett: post@kirken.tromso.no www.kirken.tromso.no	Bankkonto / Org.nr.: 4750 19 46741 977 001 161
---	--	---	---

DEN NORSKE KIRKE

Tromsø kirkelige fellestråd

ivaretagelse av f.eks lokalt HMS-arbeid og ineffektiv administrasjon av menighetsrådet's virksomhet.

6. Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellestråd) videreføres?

Svar: Ja.

7. Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: På kommunenivå eller på justert prostinivå, avhengig av hva som kommer ut av kommunereformen.

8. Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellestråd?

Svar: Jfr. spørsmål 1. TKF ser det som tjenlig at fellestrådet (eller justert prostiråd e.l.) kan ivareta de tyngre forvaltningsoppgavene på vegne av soknet. At menighetsrådet skal inneha kompetanse på alt fra arbeidsgiverfunksjoner til bygg,- personal,- økonomi- og gravferdsforvaltning, vil kreve en svær administrasjon i det enkelte sokn. Menighetsrådet bør ha de oppgavene som i dag ligger i KL § 9, samt gis en større innflytelse når det gjelder strategisk utvikling og hvem som tilsettes i soknet.

9. Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: Ja, med unntak av prestetjenesten der ansettelsen legges til bispedømmerådet.

10. Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar: TKF slutter seg til Kirkerådets flertall i 1A: «..all virksomhet i soknet bør inkluderes i styrings- og ledelsesansvaret for soknets organer. Det bør etableres ordninger for daglig ledelse som også inkluderer prestetjenesten».

Prestetjenestens selvstendighet må sikres bl.a. gjennom tjenesteordningen.

Den daglige ledelse som skal utøves i soknet handler om administrativ og økonomisk ledelse, arbeidsgivers styring, strategisk ledelse, faglig ledelse og åndelig og pastoral ledelse. Presten skal i sin tjeneste utøve et pastoralt og åndelig lederskap. TKF kan ikke se at teologisk kompetanse gir noen særlige fortrinn når det gjelder utøvelsen av økonomisk og administrativt lederskap eller øvrige forvaltningsmessige oppgaver som naturlig vil ligge hos en daglig leder. Presten må settes fri til å utøve prestetjeneste, og ikke påføres oppgaver som like gjerne kan utføres av andre. TKF mener at å sette presten til daglig leder vil være dårlig bruk at den særlige kompetansen som presten har.

11. Hvilken rolle bør biskopen ha i en framtidig kirkeordning?

Svar: TKF slutter seg til Kirkerådets mindretalls svar i pkt B som sier at «biskopens tilsynsfunksjon bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prester og andre vigslede medarbeidere, men biskopen bør ikke utøve arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene».

Også i dag er det prester som biskopen ikke er arbeidsgiver for, men som hun/han har tilsynsansvar overfor. Det er også unaturlig at prestene skal ha en annen arbeidsgiver enn

DEN NORSKE KIRKE

Tromsø kirkelige fellestråd

andre vigslede medarbeidere. I en ny kirkeordning må arbeidsgiverfunksjonen legges så nært arbeidstakeren som mulig.

TKF ønsker å styrke biskopens rolle ved å styrke tilsynsfunksjonen. Denne bør utvikles til mer tydelig å gjelde alle medarbeidere (unntatt ansatte i gravferdsforvaltningen) uavhengig av stillingskategori, og tilsynet bør i praksis også mer enn i dag utøves overfor de ulike kirkelige råds virksomhet.

Biskopene må som kollegium og enkeltvis fremme kirkens enhet. Samtidig ønsker vi biskoper som kan formulere visjoner, styrke og oppmuntre ansatte og menighetene og i dialog med samfunnet og offentligheten bidra med relevante refleksjoner. Biskopen må kunne løfte fram visjoner og verdier, gi frimodighet og retning for kirkens virke.

Biskopen må ha en sentral rolle når det gjelder tilsetninger i vigslede stillinger, og bør gjennom prostene ivareta et faglig og pastoralt lederskap for alle i slike stillinger.

12. Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar: Biskopen må kunne gi råd og veiledning, men også bindende pålegg vedrørende presters og andre tilsattes tjenesteutøvelse (jfr dagens Tjenesteordning for biskoper). Biskopen må være den som ordinerer og vigsler til kirkelig tjeneste. Biskopen må også derfor ved avskjed, oppsigelse eller suspensjon permanent eller midlertidig kunne tilbakekalle de fullmakter som er gitt ved ordinasjon/vigsling. Visitaser bør også i fremtiden være en av måtene biskopen utøver sitt tilsyn på.

13. Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Som i dag.

14. Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar: TKF slutter seg til Kirkerådets mindretall, pkt B, som mener at bispedømmerådet ikke skal opprettholdes og at oppgavene kan ivaretas av andre organer. Biskopen trenger imidlertid et sekretariat og andre støttefunksjoner. Videre bør sekretariatet styrkes med kirkerettslig kompetanse bl.a. for saker som avgjøres etter anke fra menighetsråd, fellestråd eller andre.

15. Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar: TKFs prinsippale syn er at bispedømmerådet ikke opprettholdes. Skal bispedømmerådet likevel forbli som et demokratisk valgt organ, bør rådets oppgaver begrenses til å være rådgivende organ for biskopen, initiere og lede strategisk arbeid i bispedømmet, ivareta noen faglige støttefunksjoner samt tilsette dem som ikke har soknet som arbeidsgiver.

16. Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Alle som har soknet som arbeidssted må ha soknet som arbeidsgiver. De andre ansatte kan ha det nyere sentralkirkelige rettssubjektet som arbeidsgiver. Denne felles arbeidsgiveren må gjøre gjeldende en felles strategi, mål og planer og felles forpliktelse for alle tilsatte i soknet.

Adresse:	Tlf/faks	E-post/Internett:	Bankkonto / Org.nr.:
Postboks 1046	Tlf: 77605090	post@kirken.tromso.no	4750 19 46741
9260 TROMSØ	Faks: 77605089	www.kirken.tromso.no	977 001 161

DEN NORSKE KIRKE

Tromsø kirkelige fellestråd

Å legge arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte til bispedømmerådet med delegasjon til instanser på soknenivå, ser TKF som en byråkratisk og fordyrende modell som bidrar til å svekke soknets autonomi. Å flytte arbeidsgiverfunksjoner bort fra soknet bidrar ikke til å styrke det.

Menighetens kallsrett og soknets selvstendighet bør styrkes i ny kirkeordning, ikke svekkes ved at oppgaver som skal løses for og i soknet plasseres i et organ frikoblet fra dette.

TKF slutter seg til Kirkerådets mindretall i pkt B som går inn for at «*arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte som arbeider i soknet legges til fellestrådet*» (eller et justert prostinivå e.l.). TKF mener biskopens innflytelse på tilsetting og ledelse av vigslede stillinger må sikres, jfr vårt svar på spm 11.

17. I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ)

Svar: Fellestrådet (eller justert prostinivå) må ivareta soknets arbeidsgiverfunksjoner. Evt kan fellestrådet delegerer enkelte arbeidsgiverfunksjoner til menighetsrådet, slik det er rom for også i dagens ordning. Vesentlig er at arbeidsgiverfunksjonen forankres i soknet som rettssubjekt og at det er en rimelig grad av nærhet mellom den som utøver arbeidsgiverrollen og den som er arbeidstaker.

18. I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Ikke i det hele tatt. Den norske kirke er én og regionale og lokale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret vil forsterke regionalisering og organisatorisk oppsplitting.

19. Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar: Særpreget til den ordinerte/vigslede tjeneste springer ut av disse tjenestenes oppdrag og fullmakter gitt ved ordinasjon/vigsling. Disse tjenestene ivaretas best ved at det gis tilstrekkelig tid til faglig fordykning og at det stilles krav til profesjonalitet i utøvelsen.

20. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar: Som kirkens øverste representative myndighet må Kirkemøtet vedta kirkens ordninger (politisk funksjon), beslutte saker av læremessig karakter og fastsette og fordele kirkens økonomi.

Når kirkemøtet får ansvaret for kirkens økonomi, må kirkemøtet være representativt for bredden av kirkelige organer, ikke minst de organer som representerer soknet. Når kirkemøtet treffer vedtak som har økonomiske konsekvenser for soknene (f.eks. innføring av ny salmebok, liturgireformen o.l.), må kirkemøtet gi soknene økonomi og ressurser til å gjennomføre vedtakene.

Adresse:
Postboks 1046
9260 TROMSØ

Tlf/faks
Tlf: 77605090
Faks: 77605089

E-post/Internett:
post@kirken.tromso.no
www.kirken.tromso.no

Bankkonto / Org.nr.:
4750 19 46741
977 001 161

DEN NORSKE KIRKE

Tromsø kirkelige fellestråd

21. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: TKF mener det er helt nødvendig at kirkemøtets sammensetning endres. Sammensetningen må reflektere bredden og helheten i den kirkelige struktur på en helt annen måte enn i dag. Kirkemøtet framstår i dag på mange måter som «bispedømmerådernes interesseorganisasjon» og har – naturlig nok – mest syn for det som er bispedømmerådernes oppgaver. Det som skjer i soknene og som menighetsråd og fellestråd har ansvar for, gis i dag ikke stor oppmerksomhet.

Dersom bispedømmerådene ikke videreføres i ny kirkeordning, må nødvendigvis kirkemøtets sammensetning bli en annen. Dersom bispedømmerådene fortsetter som valgt organ, er det nødvendig å sikre uavhengighet mellom kirkemøte og bispedømmeråd.

TKF mener biskopene skal være medlemmer av kirkemøtet. Likeledes må samisk representasjon sikres. Ut over dette, er TKF usikker på om det bør være «prestekvote» og kvote for leke tilsatte. Ansattes medbestemmelse i kirken må ivaretas på andre måter enn gjennom representasjon i Kirkemøtet. Verken kommunestyre, fylkesting eller storting har gruppekvote, og det er vanskelig å se hvorfor Kirkemøtet skal ha det.

Valg til Kirkemøtet skjer fra hvert bispedømme ved indirekte valg fra menighetsrådene. For å sikre kjønnsbalansen, kan man vurdere om kommunelovens bestemmelser kan være tjenlige.

22. Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: Bispemøtet bør være saksforbereder for Kirkemøtet i lære- og liturgisaker.

23. Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: TKF slutter seg til pkt 2 i Kirkerådets foreløpige vurdering: «For å ivareta biskopenes selvstendige rolle, bør Bispemøtets preses gis rollen å ivareta arbeidsgiverfunksjoner for de øvrige biskopene». For preses bør Kirkerådet ivareta arbeidsgiverfunksjonen. Biskopenes teologiske frihet må ivaretas.

24. Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: TKF mener Kirkerådet må ha representasjon fra alle bispedømmene samt preses. Kirkerådet må stå ansvarlig overfor Kirkemøtet.

25. Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemd i så fall ha?

Svar: Bispemøtet kan ta hånd om læresaker. For å sikre bred faglig kompetanse, kan Bispemøtet be om utredninger fra f.eks de teologiske lærestedene om ønskelig.

At lærenemnda ikke har vært i funksjon siden 2006, viser vel at behovet for nemnda ikke er stort.

26. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en framtidig kirkeordning?

Svar: Som nå.

Adresse:
Postboks 1046
9260 TROMSØ

Tlf/faks
Tlf: 77605090
Faks: 77605089

E-post/Internett:
post@kirken.tromso.no
www.kirken.tromso.no

Bankkonto / Org.nr.:
4750 19 46741
977 001 161

DEN NORSKE KIRKE

Tromsø kirkelige fellesråd

27. Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Som nå.

PROTOKOLLTILFØRSEL:

Ad spørsmål 4:

Jorun Høiers fremmet forslag til alternativ ordlyd i 2. avsnitt i svaret til spørsmål 4. Forslaget som falt mot 4 stemmer, ble anmodet ført til protokolls. Derfor hitsettes:

«Tromsø kirkelige fellesråd ønsker å styrke og tydeliggjøre biskopens rolle i en framtidig ny kirkeordning. Bispedømmerådet kan være biskopens råd med ansvaret for strategisk arbeid i bispedømmet.»

Adresse:

Postboks 1046
9260 TROMSØ

Tlf/faks

Tlf: 77605090
Faks: 77605089

E-post/Internett:

post@kirken.tromso.no
www.kirken.tromso.no

Bankkonto / Org.nr.:

4750 19 46741
977 001 161